

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Grzesik

Sędziowie: SO Iwona Siuta

SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2013 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa **R. B.**

przeciwko **(...) Bankowi (...) Spółce Akcyjnej we W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie o sygn. akt I C 1395/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w sprawie o sygn. akt I C 1395/13:

1. udzielił uprawnionemu R. B. zabezpieczenia w zakresie roszczenia o pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego wydanego przez (...) Bank (...) S.A. w W. w dniu 22 lutego 2013 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Szczecin – P. i Zachód w S. z dnia 20 marca 2013 r. wydanym w sprawie IX Co 1866/13 - poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygnaturą akt KM 3226/13 przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. - do czasu zakończenia postępowania w niniejszej sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności;
2. stwierdził swoją niewłaściwość miejscową do rozpoznania sprawy i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Stargardzie Szczecińskim jako sądowi miejscowo właściwemu.

Uzasadniając rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 postanowienia sąd wskazał, że strona powodowa zgodnie z treścią pozwu domagała się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, który stał się podstawą postępowania egzekucyjnego wszczętego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim. Zgodnie z art. 843 § 1 kpc powództwa przewidziane w dziale niniejszym wytacza się przed sąd rzeczowo właściwy, w którego okręgu prowadzi się egzekucję. Takie określenie właściwości miejscowej w odniesieniu do powództw przeciwegzekucyjnych ma przy tym charakter właściwości wyłącznej. Przepis wskazuje na właściwość miejscową sądu, w którym prowadzona ma być egzekucja, posługując się wyłącznie tym jednym kryterium i nie odwołując się w sposób ewentualny do zasad dotyczących właściwości przemiennej lub ogólnej. Przy tym miejsce prowadzenia egzekucji wiązać należy z siedzibą komornika sądowego, który wykonuje czynności egzekucyjne w danej sprawie. O

ile bowiem poszczególne czynności egzekucyjne podejmowane mogą być na obszarze właściwości różnych sądów, to miejscem, w którym ogniskuje się postępowanie egzekucyjne, jest miejsce siedziby organu właściwego do prowadzenia postępowania egzekucyjnego i koordynowania wszystkich czynności objętych tym postępowaniem. Konsekwencją powyższych rozważań było uznanie się przez sąd za niewłaściwy i przekazanie sprawy w trybie art. 200 § 1 kpc sądowi miejscowo wyłącznie właściwemu. Przywołany przepis stanowi, iż sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Postanowienie sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym. W tym zatem przypadku, z uwagi na wyłączny charakter właściwości innego sądu sąd zobowiązany był z urzędu uwzględnić tę okoliczność i przekazać sprawę w trybie art. 200 § 1 kpc Sądowi Rejonowemu w Stargardzie Szczecińskim jako sądowi miejscowo właściwemu.

Zażalenie na postanowienie sądu złożył powód i zaskarżając je w zakresie punktu drugiego wniósł o jego uchylenie oraz przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego.

Orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie art. 843 § 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że sądem właściwym do rozpoznania niniejszej sprawy jest sąd miejsca siedziby komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne w sytuacji gdy z przedmiotowego przepisu wynika jednoznacznie, że sądem właściwym jest sąd miejsca prowadzenia egzekucji tj. sąd ogólnej właściwości dłużnika - Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie;
2. naruszenie art. 200 k.p.c. poprzez jego zastosowanie, w sytuacji, gdy brak było podstaw do jego zastosowania.

Zdaniem żalącego Sąd Rejonowy niesłusznie stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Stargardzie Szczecińskim, gdyż kierował się on jedynie siedzibą organu egzekucyjnego, a nie faktycznym miejscem dokonywania czynności egzekucyjnych. O niewłaściwej interpretacji art. 843 k.p.c. świadczy także stanowisko wypracowane przez doktrynę, gdzie wskazują się, iż określenie właściwości miejscowej według dyspozycji powyższego artykułu uzależnione jest od tego, czy w danej sprawie została już wszczęta egzekucja. Powództwa wniesione w toku postępowania egzekucyjnego rozpoznaje sąd, w którego okręgu prowadzi się egzekucję. Pojęcia powyższego nie należy zdaniem żalącego utożsamiać z siedzibą komornika, który prowadzi egzekucję, w razie dokonania wyboru organu egzekucyjnego zgodnie z art. 8 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (tak w: Kodeks postępowania cywilnego Tom II. Komentarz pod red. J. Jankowskiego. Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2013 r., str. 515).

W przekonaniu skarżącego przesłanką ustalenia miejscowej właściwości sądu jest zgodnie z art. 843 § 1 k.p.c. miejsce prowadzenia egzekucji, a nie siedziby komornika. Do takich wniosków prowadzi także wykładnia tegoż przepisu. Ocena właściwości sądu tyczy się konkretnej egzekucji (których może być wiele, z różnych składników majątkowych), a nie ustalonej abstrakcyjnie na podstawie jedynie siedziby kancelarii komorniczej. W konsekwencji brak było podstaw do przekazania sprawy na podstawie art. 200 k.p.c. Tym samym postanowienie Sądu Rejonowego w tym zakresie powinno ulec zmianie poprzez uchylenie punktu drugiego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadnym i jako takie podlegało oddaleniu.

Artykuł 843 § 1 dotyczy tylko właściwości miejscowej. Odnosi się zarówno do powództwa opozycyjnego jak i ekscydencyjnego. Przepis ten jako zasadę przewiduje, że dla tego rodzaju powództw sądem właściwym miejscowo jest sąd, w którego okręgu prowadzi się egzekucję. Nie jest dopuszczalna możliwość korzystania z właściwości przemiennej ani umowa o właściwość sądu. Jednocześnie stwierdzenie, że ma to być sąd rzeczowo właściwy, oznacza, iż właściwość rzeczową określa się według ogólnych reguł obowiązujących w procesie. Nie oznacza to jednak, że właściwość rzeczowa w przypadku powództw przeciwegzekucyjnych pokrywa się z właściwością rzeczową sądu w sprawie, w której powstał tytuł wykonawczy.

Wbrew twierdzeniom zażalenia Sąd Rejonowy dokonał właściwej wykładni normy prawnej zawartej w art. 843 § 1 k.p.c. Normowana nim właściwość miejscowa ma charakter wyłącznej, a miejsce prowadzenia egzekucji wiązać należy z siedzibą komornika sądowego, który prowadzi postępowanie egzekucyjne. Ze względu na taki charakter właściwości miejscowej nie daje zaakceptować się pogląd, że w przypadku prowadzenia samych czynności egzekucyjnych w okręgach innych sądów, niż właściwy dla siedziby kancelarii komornika, zachodziłaby właściwość kilku sądów i powód mógłby wybrać jeden z nich, na podstawie art. 43 § 1 k.p.c.

Bez znaczenia jest przy tym fakt, iż powód dokonał wyboru komornika innego, niż ogólnie właściwego ze względu na miejsce znajdowania się ruchomości (art. 844 § 1 k.p.c.). Istotnym pozostaje bowiem, że ustawodawca w art. 843 § 1 k.p.c. nie wprowadził regulacji analogicznej jak w art. 767 § 1 in fine k.p.c., zgodnie z którym jeżeli do prowadzenia egzekucji został wybrany komornik poza właściwością ogólną, skargę rozpoznaje sąd, który byłby właściwy według ogólnych zasad.

Argumentując jak powyżej Sąd Okręgowy w oparciu o 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł o oddaleniu zażalenia, stanowiąc jak w sentencji.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...)